

tingets Pligt at bøje sig ind under de Fordringer, som der fra dette Tings Side stilles, saa følger det ganske vist af sig selv, at naar to forskellige Parter skulle søge at blive enige, maa begge Parter give efter for hinanden. Derom kunne vi paa Forhaand for saa vidt alle være enige. Men man maa jo dog erkende, at ved den Kendsgerning allerede, at Landstinget har vedtaget en Indkomstskat, som ikke skal gælde for et Par enkelte Aar, men skal være stedsevarende, har Landstinget allerede gjort et saa stort, imødekommende Skridt, som der for ikke mange Aar siden ikke var den fjerneste Udsigt til, at det skulde gøre. Det maa man dog ogsaa fra dette Tings Side lægge en lille Smule Mærke til. Hvad nu Differenspunkterne angaar mellem dette Ting, eller dette Tings Flertal og Landstinget, saa er der jo tre. Det første og det væsentligste er Spørgsmaalet, om man skal gaa til en gennemgaaende Skat paa Formue, eller man skal indskrænke sig til en Kapitalskat. Jeg kan for mit Vedkommende ikke se rettere, end at en Formueskat, saaledes som Flertallet vil have den gennemført — og i saa Henseende er jeg ogsaa enig med den sidste ærede Taler — er en Skat, der vil og nødvendigvis maa medføre en Dobbeltbeskatning paa de faste Ejendomme. Dette finder jeg i og for sig urigtigt, fordi de faste Ejendomme ikke alene allerede nu ere meget højt beskattede, men selv med det Afslag, der gives her, ville de alligevel blive ret betydelig beskattede. Mig forekommer det underligt, at man med den ene Haand vil give Hartkornsejerne og Bygningsejerne, særlig Hartkornsejerne, visse ret betydelige Lettelser, men paa den anden Side dog vil tage en Del heraf tilbage igen ved at paalægge dem en Formueskat. Dette synes mig, der ikke er nogen tilstrækkelig Grund til. Noget helt andet var det — og det have vi ogsaa udtalt i de Par Ord, vi have indsat i Betænkningen — om man vilde gaa den Vej, som den sidste ærede Taler har anbefalet, at indføre en gennemgaaende Formueskat, men saa fra den fradrage de nu bestaaende Stats-Hartkorns- og Bygningsskatter, forinden vedkommende Ejere kom til at udrede Formueskatten. Det var noget helt andet, saa blev man fri for Dobbeltbeskatningen og fik virkelig igennem, hvad man ønskede, nemlig en Lettelse for de faste Ejendomme og særlig for Hartkornet. Jeg forstaar ikke den store Yndest, man har for den Vej, som Flertallet her vil gaa, at faa de faste Ejendomme beskattede paa to

Maader. Men saa vil man maaske sige: Der er jo meget andet, som ikke henhører til faste Ejendomme, men som burde beskattes, og som ifølge Landstingets Forslag ikke beskattes. Det kan man sige. Men lad os dog gennemgaa, hvad det er. Flertallets Formueskat, som er anført her, bestaar jo af følgende: For det første Skattepligt af faste Ejendomme med alt Tilbehør af Kreaturer, Redskaber og Maskiner; og dertil hører jo ogsaa Bygninger, naar vi tale om Landet. Jeg har altid høvdet den Mening, at gennem Hartkornsskatten ere tillige Bygningerne, der høre til et Landbrug, ogsaa Beboelseslejligheden, beskattede og fuldkommen tilstrækkelig beskattede; der er ingen Grund til at tage dem med i Skatten. Men det samme mener jeg gælder om Besætningerne, Redskaber, Maskiner etc., der høre til Landbruget, de ere tilstrækkelig beskattede gennem Hartkornsskatten, og der er ingen Grund til her at ansætte dem i Skat videre. Dernæst komme Varer, Raastoffer og andet Løvsøre. Og ligesom jeg, hvad Landbruget angaar, mener, at det gennem Hartkornsskatten er tilstrækkelig beskattet, mener jeg ganske vist, at Bybruget, Industri og Haandværk etc. er tilstrækkelig beskattet gennem Bygningsafgiften. Om disse Skatter, Hartkornsskatten og Bygningsafgiften, i og for sig ere den bedste og fornuftigste Maade at paalægge Formueskat paa, er noget andet, men i Virkeligheden er Landbruget saa vel som Industri og Haandværk etc. fuldt tilstrækkelig beskattet gennem Hartkornsskatten og Bygningsafgiften. Saa er der Skibe. Det er ganske sikkert, at Skibene ere fri for Skat, og der kunde naturligvis være Grunde, der kunde tale for at lade dem betale en Skat. Der kan imidlertid ogsaa anføres Grunde for, at man i alt Fald ikke nu for Tiden særlig skulde ønske at beskatte den danske Skibsfart. Der kan anføres gode Grunde for, at man i saa Henseende skulde gaa lidt varsomt til Værks og maaske dog lade dem være fri indtil videre. Hvad Patent-, Forfatter- og Forlagsrettigheder angaar, er det saadanne Rettigheder, som man naar man endelig vil, kan beskatte; men man kan ogsaa — som jeg antager, at Landstinget har ment — sige, at det er aandelige Værdier, som Staten ikke bør beskatte, naar den ikke er aldeles nødt dertil. Saa bliver der endelig i alt væsentligt kun tilbage det, som Landstinget vil have beskattet, nemlig Papirformuen — dette taget i vid Betydning; alle udestaaende Fordringer. Jeg ser ikke, at der heri med